

[Prima Pagină](#) > ... > [Proceduri Judiciare](#) > [Cauze Civile](#) > [Notificarea Sau Comunicarea Documentelor:](#)
[Transmiterea Oficială a Documentelor](#) > Portugal

Notificarea sau comunicarea documentelor: transmiterea oficială a documentelor

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Portugalia

1 Ce înseamnă conceptul juridic de „notificare sau comunicare a actelor judiciare” în termeni practici? De ce există norme specifice privind „notificarea sau comunicarea actelor judiciare”?

Citația (*citação*) este actul care aduce în atenția unei persoane (inculpat, pârât, partea împotriva căreia se solicită executarea silită) că a fost introdusă o acțiune în justiție împotriva sa. Aceasta este utilizată cu scopul de a convoca persoana vizată să se înfățișeze pentru prima dată pentru a se apăra. Citația este utilizată și pentru a convoca o persoană care are un interes în cauza respectivă, dar care nu a intervenit inițial, pentru a se înfățișa cu scopul de a interveni fie de partea reclamantului, fie de partea pârâtului [articolul 219 alineatul (1) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

Notificarea (*notificação*) este utilizată pentru a convoca o persoană să se prezinte în instanță sau pentru a o informa cu privire la un fapt [articolul 219 alineatul (2) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

Normele specifice privind citarea și notificarea sunt prevăzute în Cartea II, Titlul I, Capitolul II, Secțiunea II din Codul de procedură civilă (*Código de Processo Civil*). Scopul acestor norme este asigurarea faptului că destinatarul primește efectiv comunicarea și, dacă acesta este parte la procedură, garantarea dreptului la apărare.

2 Care acte judiciare trebuie notificate sau comunicate în mod oficial?

Citația conține informațiile menționate la articolul 227 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#).

Notificarea conține informațiile menționate la articolul 220 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#).

3 Cine este responsabil de notificarea sau comunicarea unui act judiciar?

Într-o procedură în desfășurare, citarea și notificarea pot fi efectuate, în general, de către executorii judecătorești sau de către reprezentantul legal al uneia dintre părți, în funcție de formele notificării/citării indicate în răspunsul la întrebarea 5.

4 Informații legate de adresa destinatarului

4.1 Autoritatea solicitată din acest stat membru încearcă, din proprie inițiativă, să determine locul în care se găsește destinatarul actelor judiciare care trebuie notificate sau comunicate? A se vedea, de asemenea, notificarea în temeiul articolului 7 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor

Da. Conform legislației portugheze, este de datoria executorilor judecătorești să ia din proprie inițiativă toate măsurile necesare pentru efectuarea citării personale [articolul 226 alineatul (1) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

Dacă citarea nu poate fi efectuată, executorii judecătorești consultă informațiile disponibile în format electronic la alte servicii de administrație publică, pentru a afla dacă s-a produs o schimbare de reședință și care este adresa actuală a persoanei care trebuie citată [articolul 236 alineatul (1) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

În sensul articolului 7 alineatul (2) litera (c), situația este următoarea pentru diferitele agenții de primire:

Secția de competență generală (*juízo de competência genérica*) sau secția civilă locală (*juízo local cível*), dacă există, a instanței districtuale competente: pentru notificarea sau comunicarea actelor atunci când adresa indicată în cererea de comunicare nu este corectă, agenția de primire aplică dreptul intern pentru cauze similare în litigii interne, și anume dispozițiile relevante prevăzute la articolele 226 și 236 din Codul de procedură civilă (*Código de Processo Civil*) portughez;

Executorii judecătorești [Ordinul avocaților și al executorilor judecătorești (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução* – OSAE)]: cererile vor fi adresate registrelor de domiciliu sau altor baze de date, dacă există astfel de registre sau baze de date, pentru a găsi noua adresă a persoanei căreia trebuie să i se notifice sau comunice un act.

4.2 În acest stat membru, autoritățile judiciare străine și/sau părțile la procedurile judiciare au acces la registre sau servicii care să le permită să afle adresa actuală a persoanei în cauză? Dacă da, ce registre sau servicii sunt disponibile și ce procedură trebuie urmată? Ce taxă, dacă este cazul, trebuie plătită?

Nu. Această posibilitate există numai pentru autoritățile și entitățile naționale.

4.3 Ce tip de asistență pentru informațiile legate de adresa destinatarului din alte state membre oferă autoritățile acestui stat membru în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor? A se vedea, de asemenea, notificarea în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor

În sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a), autoritatea desemnată la care agențiile de transmitere pot adresa cereri privind stabilirea adresei persoanei căreia trebuie să i se notifice sau comunice un act este:

Direcția Generală pentru Administrarea Justiției (*Direção-Geral da Administração da Justiça*)

Av. D. João II, No 1.08.01 D/E, Pisos 0, 9-14

PT - 1990-097 LISBONA

Telefon: (+351) 217 906 500 - (+351) 217 906 200/1

Fax: (+351) 211 545 116 - (+351) 211 545 100

Adresa de e-mail: correio@dgaj.mj.pt

Adresa web: <https://dgaj.justica.gov.pt/>

5 În practică, care este modalitatea obișnuită de notificare sau comunicare a actului judiciar? Există metode alternative la care se poate recurge (altele decât notificările sau comunicările indirecte menționate la punctul 7 de mai jos)?

În practică, procedura de comunicare a unui act către o persoană este prevăzută la articolul 225 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#).

În practică, procedura de comunicare a unui act către o persoană prin aplicarea de afișe este prevăzută la articolul 240 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#).

În practică, notificarea are loc în următoarele moduri:

- procedura de notificare a părților care desemnează un reprezentant legal este prevăzută la articolul 247 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#);
- procedura de notificare a părților care nu desemnează un reprezentant legal este prevăzută la articolul 249 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#);
- procedura de notificare a terților este prevăzută la articolul 251 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#);
- procedura de notificare a Ministerului Public este prevăzută la articolul 252 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#);
- procedura de notificare a hotărârilor judecătorești este prevăzută la articolul 253 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#);
- procedura de comunicare a notificărilor dintr-un act judiciar este prevăzută la articolul 254 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#);
- procedura de comunicare a notificărilor între reprezentanții legali este prevăzută la articolul 255 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#);
- procedura de comunicare a notificărilor individuale este prevăzută la articolul 256 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#).

În afară de citarea la o oră stabilită menționată la punctul 7 de mai jos, legislația națională portugheză nu prevede utilizarea altor metode alternative.

6 Este permisă, în cadrul unei proceduri civile, notificarea sau comunicarea pe cale electronică a actelor (notificarea sau comunicarea actelor judiciare sau extrajudiciare prin mijloace de comunicare electronică la distanță, de exemplu, prin e-mail, prin aplicații internet securizate, prin fax, prin SMS etc.)? Dacă da, pentru ce categorii de proceduri este prevăzută această metodă? Există restricții în ceea ce privește disponibilitatea/accesul la această metodă de notificare sau comunicare a actelor judiciare în funcție de destinatar (practician în domeniul dreptului, persoană juridică, societate comercială sau un alt actor economic etc.)?

Da. De exemplu, transmiterea electronică a datelor utilizând sistemul informatic al instanțelor este mijlocul preferat pentru:

- trimiterea de notificări către Ministerul Public [articolul 252 alineatul (2) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)];
- către reprezentanții legali [articolul 248 alineatul (1) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)];
- către avocații consultanți și executorii judecătorești [articolul 31 alineatul (1) din Ordinul ministerial de punere în aplicare (*Portaria*) care reglementează [prelucrarea electronică a procedurilor judiciare](#)].

Dacă mărimea actului de procedură care trebuie prezentat este incompatibilă cu transmiterea pe cale electronică [articolul 10 alineatul (1) din Ordinul ministerial de punere în aplicare care reglementează [prelucrarea electronică a procedurilor judiciare](#)] sau documentele care trebuie trimise există numai pe suport fizic [articolul 144 alineatul (11) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)] sau cauza nu necesită desemnarea unui reprezentant legal, iar partea respectivă nu a desemnat un reprezentant legal [articolul 144 alineatul (7) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)], sau în cazul unui motiv întemeiat [articolul 144 alineatul (8) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)]:

- actele de procedură pot fi depuse la grefa instanței, trimise prin poștă sau prin fax [articolul 144 alineatele (7) și (8) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)];
- actele de procedură pot fi notificate prin scrisoare recomandată, prin poștă sau prin fax.

Aceste norme se aplică în procedurile judiciare derulate în materie civilă sau comercială în tribunalele de primă instanță. În anumite cazuri, acestea se aplică, de asemenea, în cazul procedurilor derulate în fața notarilor (de exemplu, moștenire) sau ofițerilor stării civile (de exemplu, în materie de drept al familiei atunci când există un acord în acest sens).

6.1 Ce tip de notificare sau comunicare pe cale electronică în sensul articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor este disponibilă în acest stat membru în care notificarea sau comunicarea trebuie efectuată direct către o persoană a cărei adresă cunoscută pentru notificare sau comunicare se află într-un alt stat membru?

Portugalia nu prevede încă comunicarea/notificarea pe cale electronică a documentelor la o adresă cunoscută din alt stat membru.

6.2 A specificat acest stat membru, în conformitate cu articolul 19 alineatul (2) din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor, condiții suplimentare în care va accepta notificarea sau comunicarea electronică prin e-mail menționată la articolul 19 alineatul (1) litera (b) din regulamentul respectiv? A se vedea, de asemenea, notificarea în temeiul articolului 19 alineatul (2) din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor

Legislația națională portugheză nu prevede comunicarea/notificarea electronică a documentelor prin e-mail, cu excepția cazurilor în care există motivele întemeiate menționate la întrebarea 6.

7 Notificări sau comunicări „indirecte”

7.1 Permite legislația acestui stat membru utilizarea altor metode de notificare sau comunicare în cazul în care nu a fost posibilă notificarea sau comunicarea actelor către destinatar (de exemplu, notificarea la adresa personală, la executorul judecătoresc, prin intermediul serviciilor de curierat sau prin afișare)?

Da. Legislația portugheză prevede, de asemenea, citarea la o oră stabilită, astfel cum se prevede la articolul 232 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#).

7.2 În cazul în care se aplică alte metode, în ce moment se consideră că au fost notificate sau comunicate actele?

Citarea prin poștă se consideră efectuată în ziua în care se face dovada semnării confirmării de primire [articolul 230 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

Citarea personală prin executor judecătoresc și reprezentant legal se consideră a fi efectuată la data la care s-a întocmit evidența citării [articolul 231 alineatul (3) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

Citarea prin afișarea unui avis se consideră a fi efectuată la data indicată în avis [articolul 232 alineatul (4) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

7.3 În cazul în care o altă metodă de notificare sau comunicare este depunerea actelor judiciare într-un anumit loc (de exemplu, la un oficiu poștal), cum este informat destinatarul cu privire la faptul că actele au fost depuse în acest mod?

În ceea ce privește citarea sau notificarea prin scrisoare recomandată, cu sau fără confirmare de primire, se lasă un aviz de livrare în căsuța poștală dacă lucrătorul care efectuează livrarea poștală nu poate găsi nicio persoană la adresa indicată. Avizul de livrare informează destinatarul că scrisoarea a fost depusă la oficiul poștal și indică adresa și programul de funcționare al acestuia, precum și termenul limită de ridicare a scrisorii [articolul 228 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

7.4 În cazul în care destinatarul refuză să accepte notificarea sau comunicarea actelor, care sunt consecințele? Se consideră că actele au fost efectiv notificate sau comunicate dacă refuzul nu era legitim?

Atunci când citarea se efectuează prin poștă și există dovada refuzului de a primi scrisoarea sau de a semna confirmarea de primire, citarea se consideră a fi efectuată prin următoarea modalitate și în următoarele circumstanțe:

- printr-un aviz întocmit de lucrătorul care efectuează livrarea poștală, care atestă refuzul persoanei fizice, al reprezentantului persoanei juridice sau al unui angajat al acesteia, de a semna confirmarea de primire sau de a primi scrisoarea [articolul 228 alineatul (6) și articolul 246 alineatul (3) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)];
- în cazurile în care părților li se permite să convină asupra adresei pentru citare, se urmează procedura prevăzută la articolul 229 alineatul (3) și alineatul (4) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#).

Atunci când citarea este efectuată personal de către executorul judecătoresc și există dovezi ale refuzului persoanei care trebuie citată de a semna adeverința de primire sau de a primi duplicatul, citarea se consideră a fi efectuată, caz în care:

- executorul judecătoresc informează persoana care trebuie citată că duplicatul se află la dispoziția sa la grefa instanței și menționează în adeverința de primire aceste informații și refuzul persoanei respective de a primi citația [articolul 231 alineatul (4) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)];
- în plus, grefa notifică, prin scrisoare recomandată, persoana care trebuie citată, indicând încă o dată faptul că duplicatul cererii de inițiere a procedurilor și documentele însoțitoare sunt disponibile la grefă [articolul 231 alineatul (5) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

Citarea se consideră a nu fi efectuată numai dacă refuzul este legitim. Refuzul este legitim atunci când persoana care trebuie citată nu poate fi identificată, deoarece nu are domiciliul sau sediul la adresa indicată sau atunci când un terț declară că nu este în măsură să transmită scrisoarea.

8 Servicii de curierat din străinătate (articolul 18 din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor)

8.1 În cazul în care serviciul de curierat livrează un act trimis din străinătate către un destinatar din acest stat membru, într-o situație în care este necesară o confirmare de primire (articolul 18 din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor), serviciul de curierat livrează actul doar destinatarului în persoană sau poate, în conformitate cu normele naționale în materie de livrări poștale, să livreze actul și unei alte persoane de la aceeași adresă?

În cazul în care citarea sau notificarea prin poștă, cu confirmare de primire, provine din străinătate, serviciile poștale portugheze pot înmâna scrisoarea și documentele persoanei care trebuie citată sau unui terț la aceeași adresă, care declară că este în măsură să predea scrisoarea destinatarului.

8.2 În conformitate cu normele în materie de livrări poștale din acest stat membru, cum se

poate efectua notificarea sau comunicarea actelor din străinătate, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor, dacă la adresa de livrare nu a fost găsit nici destinatarul, nici o altă persoană abilitată să primească livrarea (dacă este posibil, în temeiul normelor naționale în materie de livrări poștale – a se vedea mai sus)?

A se vedea răspunsul de la întrebarea 7.3.

8.3 Oficiul poștal prevede o anumită perioadă de timp pentru ridicarea actelor înainte de a le trimite înapoi cu mențiunea nelivrat? În cazul unui răspuns afirmativ, în ce mod este informat destinatarul că are corespondență de ridicat de la oficiul poștal?

Destinatarul are la dispoziție opt zile pentru a ridica documentele de la oficiul poștal. Destinatarului i se comunică acest termen și faptul că documentele pot fi ridicate de la oficiul poștal, printr-un aviz de livrare pe care serviciul poștal îl depune în căsuța poștală a destinatarului, în cazul în care lucrătorul care efectuează livrarea poștală nu găsește pe nimeni acasă.

[articolul 228 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

9 Există vreo dovadă scrisă din care să reiasă că actul judiciar a fost comunicat sau notificat?

Da, în cazul citării, confirmarea de primire, adeverința de primire ori avizul de citare reprezintă dovezi scrise ale faptului că citarea a fost efectuată.

În cazul notificării, înregistrarea confirmării de primire, înregistrarea scrisorii sau dosarul ori procesul verbal întocmit în cauză reprezintă dovada scrisă a faptului că notificarea a fost efectuată.

În cazul citării sau al notificării prin transmiterea electronică a datelor, sistemul informatic al instanțelor atestă data și ora transmiterii [articolul 13 litera (a) din Ordinul ministerial de punere în aplicare care reglementează [prelucrarea electronică a acțiunilor în justiție](#)].

10 Ce se întâmplă în situația în care destinatarul nu primește actul sau în situația în care notificarea sau comunicarea este efectuată cu încălcarea legii (de exemplu, actul este notificat sau comunicat unei persoane terțe)? În aceste condiții se poate totuși considera valabilă notificarea sau comunicarea actului (de exemplu, se pot remedia încălcările legii) sau trebuie să se facă un nou demers de notificare sau comunicare a actului?

Lipsa citării reprezintă o deficiență majoră care atrage după sine nulitatea întregii proceduri de la cererea de inițiere a procedurilor, însă fără includerea acesteia [articolul 187 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

Se înțelege că lipsa citării are loc în cazurile prevăzute la articolul 188 alineatul (1) din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#).

Această nulitate se consideră a fi remediată numai dacă pârâtul sau Ministerul Public (dacă acesta este parte) participă la proces fără a reclama imediat lipsa citării [articolul 189 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

De asemenea, citarea este nulă în cazul în care formalitățile stipulate în lege nu au fost respectate [articolul 191 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)].

Normele generale privind nulitatea actelor sunt prevăzute la articolul 195 din [Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#).

11 În cazul în care destinatarul refuză să accepte un act din cauza limbii utilizate (articolul 12 din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor), iar instanța sau autoritatea sesizată în cauză decide, în urma verificării, că refuzul nu a fost justificat, există o cale de atac specifică pentru a contesta decizia respectivă?

Da, destinatarul poate contesta hotărârea judecătorească prin introducerea unei căi de atac la Curtea de Apel competentă (*Tribunal da Relação*).

12 Trebuie să se plătească pentru notificarea sau comunicarea unui act și, dacă da, care este suma? Există o diferență între situația în care actul urmează să fie notificat sau comunicat în temeiul dreptului intern și situația în care cererea de notificare sau de comunicare provine dintr-un alt stat membru? A se vedea, de asemenea, notificarea în temeiul articolului 15 din Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor referitoare la notificarea sau comunicarea unui act dintr-un alt stat membru

Da, în anumite cazuri. Cheltuielile de citare și notificare sunt estimate în UC (unitate de cont).

Valoarea UC în 2024 era de 102 EUR.

În consecință:

- citarea și notificarea personală de către executorii judecătorești costă 0,5 UC dacă se efectuează cu succes și 0,25 UC dacă nu se pot efectua [tabelul VII anexat la [Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 282/2013 din 29 august 2013](#) cu trimitere la articolul 50 alineatul (1) din același act juridic];
- citarea și notificarea personală ori prin aplicarea de afișe de către executorii judecătorești costă 0,5 UC dacă se efectuează cu succes; dacă nu se pot efectua, nu se percepe nici un preț [articolul 9 alineatul (1) din [Regulamentul privind cheltuielile de judecată \(Regulamento das Custas Processuais\)](#)].

Nu există nicio diferență în cazul în care actul care trebuie comunicat provine dintr-un alt stat membru.

Legislația relevantă:

[Codul de procedură civilă \(Código de Processo Civil\)](#)

[Prelucrarea electronică a acțiunilor în justiție](#)

[Regulamentul privind cheltuielile de judecată](#)

[Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 282/2013 din 29 august 2013](#)

[Regulamentul \(UE\) 2020/1784 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2020](#)

Notă finală

Informațiile din această fișă informativă au caracter general, nu sunt exhaustive și nu obligă în niciun fel Punctul de contact, Rețeaua judiciară europeană în materie civilă și comercială, instanțele sau orice alți destinatari. Legislația aplicabilă trebuie consultată întotdeauna.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.